

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

7 юли 1992 година*

„Директива 90/366/ЕИО относно правото на пребиваване на студентите -
Правна основа - Правомощия на Европейския парламент”

По дело С-295/90

Европейският парламент, за който се явява г-н Jorge Campinos, юристконсулт на Европейския парламент, подпомаган от г-н Roland Bieber, правен съветник, и от г-н Kieran Bradley, от неговата правна служба, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург, в Генералния секретариат на Европейския парламент, Kirchberg,

жалбоподател,
подпомаган от

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н С. W. А. Timmermans, заместник-генерален директор на нейната правна служба, и г-жа Denise Sorasio, правен съветник, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург в кабинета на г-н Roberto Hauder, представител на нейната правна служба, Centre Wagner, Kirchberg,

встъпила страна,
срещу

Съвета на Европейските общности, за който се явяват г-н Arthur Alan Dashwood, директор в неговия правен отдел, и г-жа Jill Aussant, главен администратор в същия отдел, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург, в кабинета на г-н Joerg Kaeser, директор по правните въпроси в Европейската инвестиционна банка, 100 boulevard Konrad Adenauer, Kirchberg,

ответник,
подпомаган от

Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, за което се явява г-н J. E. G. Vaux, от Treasury Solicitor's Department, в качеството на представител, подпомаган от г-н Richard Plender и г-н Derrick Wyatt, Barristers, със съдебен адрес в Люксембург в неговото посолство, 14 boulevard Roosevelt,

и

Кралство Нидерландия, за което се явяват г-н J. W. de Zwaan и г-н T. Heukels, заместник-правни съветници в Министерството на външните работи, в качеството на представители със съдебен адрес в Люксембург в нидерландското посолство, 5 rue С.М. Spoo,

---

* Език на производството: френски.

встъпили страни,

с предмет отмяна на Директива 90/366/ЕИО на Съвета от 28 юни 1990 г. относно правото на пребиваване на студентите (ОВ L 180, стр. 30),

СЪДЪТ,

в състав: г-н О. Due, председател, г-н F. A. Schockweiler и г-н F. Grévisse (председатели на състав), г-н G. F. Mancini, г-н С. N. Kakouris, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н G. C. Rodríguez Iglesias, г-н M. Diez de Velasco, г-н M. Zuleeg и г-н J. L. Murray, съдии,

генерален адвокат: г-н F. G. Jacobs,

секретар: г-н D. Triantafyllou, администратор,

предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устното становище на Европейския парламент, за който се явява г-н F. Vainker, от неговата правна служба, в качеството на представител, на съдебното заседание от 25 март 1992 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено на съдебното заседание от 20 май 1992 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, подадена в секретариата на Съда на 28 септември 1990 г., Европейският парламент поисква отмяната на Директива 90/366/ЕИО на Съвета от 28 юни 1990 г. относно правото на пребиваване на студентите (ОВ L 180, стр. 30).
2. Правната основа на тази Директива е член 235 от Договора за ЕИО, докато Комисията предлага, че това трябва да е член 7, алинея втора.
3. В подкрепа на своя иск, Парламентът се позовава на три правни основания.
4. Първо, той твърди, че с невъзможността да избере подходяща правна основа, а именно член 7, алинея втора от Договора, Съветът нарушава правомощията на Парламента в законодателния процес, тъй като последната разпоредба изисква участието на тази институция съгласно процедурата за сътрудничество, докато член 235 съдържа единствено изискването той да бъде консултиран.
5. Предварително Парламентът твърди, че Съветът не е обосновал достатъчно своето позоваване на член 235, като по този начин лишава Парламента от възможността да провери дали са спазени неговите правомощия в законодателния процес.

6. Освен това, също предварително, той посочва, че Съветът трябва да е обосновал своя отказ да приеме някои предложени от Парламента изменения.

7. За по-широко изложение на фактите по спора, на хода на производството, както и на правните основания и доводи на страните се прави препратка към доклада от съдебното заседание. По-нататък тези елементи от преписката се упоменават единствено в необходимата степен по преценка на Съда.

По допустимостта

8. Правителството на Обединеното кралство поддържа, че жалбата не е допустима, тъй като практиката на Съда подчинява правото на иск на Парламента на несъгласие на Комисията с гледната точка на Парламента по правомощията на последния - условие, което не е изпълнено в настоящия случай.

9. Този довод, който правителството на Обединеното кралство основава на Решение от 22 май 1990 г. на Съда по дело Парламент/Съвет, (С-70/88, Recueil, стр. I-2041), не може да бъде приет. Както следва от точка 27 от това решение, допустимостта на иск за отмяна, предявен от Парламента, е подчинен на условието искът да е насочен само към защитата на неговите правомощия и се основава само на правни основания, изведени от нарушаването на правомощията.

10. Следователно, настоящият иск, който изпълнява това условие, трябва да бъде обявен за допустим.

По правната основа

11. Трябва от самото начало да се има предвид, както Съдът вече е установил, че от самото съдържание на член 235 следва, че позоваването на тази разпоредба като правна основа за дадена мярка е оправдано само когато никоя друга разпоредба на Договора не предоставя на институциите на Общността необходимото правомощие да приемат въпросната мярка (вж., на първо място Решение от 26 март 1987 г. по дело Комисия/Съвет, точка 13, 45/86, Recueil, стр. 1493).

12. Следователно, необходимо е да се разгледа дали Съветът е компетентен да приеме оспорваната директива въз основа на член 7, алинея втора, както поддържат Парламента и Комисията и по времето на съдебното заседание – правителството на Обединеното кралство, което промени своята първоначална позиция след Решение от 26 февруари 1992 г. на Съда по дело Raulin (С-357/89, Recueil, стр. I-1027).

13. Съдът последователно поддържа, че в рамките на организацията на правомощията на Общността, изборът за правна основа на дадена мярка трябва да се основава на обективни фактори, които подлежат на съдебен контрол. Тези елементи обхващат по-специално целта и съдържанието на мярката (вж., по-

специално Решение от 11 юни 1991 г. по дело Комисия/Съвет, точка 10, С-300/89, Recueil, стр. I-2867).

14. Оспорваната директива е предназначена да установява и организира правото на пребиваване, което е ограничено по продължителност с периода на следваното обучение от студенти, които са граждани на държава-членка и на техните брачни партньори и издържани деца. Ползвателите от това право трябва просто да докажат с всякакви средства, че са записани в признато образователно учреждение с основната цел да участват в курс по професионална квалификация там, притежават здравна осигуровка и няма да бъдат в тежест на системата за социално подпомагане на приемащата държава. Те получават от приемащата държава документ за пребиваване, който има максимална валидност от една година с възможност за подновяване. Не се допуска изключение от разпоредбите на Директивата, освен от съображения за обществен ред, обществена сигурност или обществено здраве. Директивата не предоставя правото на получаване на суми за издръжка от приемащата държава.

15. Както Съдът посочва в точка 34 от упоменатото по-горе Решение по дело Raulin, правото на равно третиране по отношение на условията за достъп до професионална квалификация се прилага не само спрямо изискванията, установени от въпросното образователно учреждение, като заплащане на такса за записване, но и спрямо всяка мярка, която може да възпрепятства упражняването на това право. Ясно е, че студент, който е приет за участие в курс по професионална квалификация може да не е в състояние да посещава курса, ако няма право на пребиваване в държавата-членка, в която се провежда курсът. Следва, че принципът на недискриминация по отношение на условията за достъп до професионална квалификация, който произтича от членове 7 и 128 от Договора за ЕИО, предполага, че гражданин на държава-членка, който е приет за участие в курс по професионална квалификация в друга държава-членка, се ползва в тази връзка от право на пребиваване за срока на продължителност на курса.

16. Следва, че оспорваната директива установява, в обхваната от Договора област, именно тази на професионалната квалификация, указана в член 128 от него, правна уредба, която забранява дискриминация, основана на националност, както е предвидено в член 7, алинея втора.

17. При все това, Съветът и нидерландското правителство оспорват по време на съдебното заседание, че оспорваната директива предоставя на студентите право на свобода на движение, аналогично на това на работниците мигранти, което е по-широко от правото на пребиваване за целите на професионалната квалификация, и, следователно, че целта и съдържанието на Директивата надхвърлят обхвата на член 7 от Договора и по този начин обуславят по необходимост позоваването на член 235 от Договора като правна основа.

18. В тази връзка, трябва да се отбележи, че общият принцип, установен в член 7, алинея първа, може да се приложи само в условията на специалните разпоредби на Договора (вж., по-специално Решение от 14 юли 1977 г. по дело Sagulo, точка 11, 8/77, Recueil, стр. 1495), и че целта на член 7, алинея втора е да позволи на Съвета да приеме, предвид съответните права и интереси,

необходимите разпоредби за ефективното премахване на дискриминацията, основана на националност в области, в които неговите правомощия не се основават на специалните разпоредби, които уреждат различните тематични области на прилагане на Договора. Обаче, не е необходимо приетите по силата на член 7, алинея втора от Договора мерки да бъдат ограничени до правна уредба, която урежда правата, произтичащи от алинея първа от този член, но могат и да се отнасят до въпроси, по отношение на които изглежда е необходима правна уредба, за да бъде ефективно упражняването на тези права.

19. Освен това, различните елементи на оспорваната директива са свързани с ефективното упражняване на правото на пребиваване на даден студент за целите на професионална квалификация. Трябва по-специално да се подчертае, че правото на пребиваване, предоставено на съпруга и издържаните деца на студент изглежда необходимо за ефективното упражняване на правото на студента на пребиваване, както всъщност изрично е посочено в осмото съображение на преамбюла на Директивата.

20. От всичко дотук изложено следва, че Съветът е имал компетенцията да приеме оспорваната директива по силата на член 7, алинея втора от Договора и, следователно, че неоснователно се е позовал на член 235.

21. Следователно, без да е необходимо разглеждането на предварителните правни основания на Парламента, оспорваната директива трябва да бъде отменена.

По ограничението на последиците от отмяната

22. Комисията, нидерландското правителство и правителството Обединеното кралство искат от Съда, в случай на отмяна на Директивата, да ограничи последиците от отмяната. Парламентът изрично заявява, че не възразява срещу подобно ограничение.

23. Трябва да се отбележи преди всичко, че пълната отмяна на оспорваната директива вероятно ще застраши упражняването на предоставеното от Договора право, а именно правото на пребиваване на студенти за целите на професионална квалификация.

24. Също трябва да се вземе предвид фактът, както е видно от информацията, предоставена на Съда от всички страни, че същественото нормативно съдържание на Директивата не се оспорва нито от институциите, нито от държавите-членки.

25. Накрая, трябва да се вземе предвид и фактът, че постановеният от член 6 срок за приемане от държавите-членки на законови, подзаконови разпоредби и административни разпоредби, необходими за изпълнението на Директивата, е изтекъл на 30 юни 1991 г.

26. При тези обстоятелства, значимите основания за правна сигурност, съпоставими с тези, които действат в случаите, когато се отменят някои регламенти, оправдават упражняването от Съда на правомощието, което е

изрично предоставено от член 174, параграф 2 от Договора за ЕИО в подобни случаи, и което показва действието на кои последици на оспорваната директива трябва да бъдат запазени.

27. В специалните за настоящия случай обстоятелства, уместно е временно да бъдат запазени всички последици на отменената Директива, до момента, в който Съветът замени директивата с нова, приета на подходящата правна основа.

По съдебните разноски

28. По смисъла на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, След като Съветът не успя в своите тези, е загубил делото, той трябва да бъде осъден да заплати разноските. Съгласно член 69, параграф 4, алинея първа, Комисията, нидерландското правителство и правителството на Обединеното кралство, които са встъпили в спора, да заплатят направените от тях разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

- 1. Отменя Директива на Съвета 90/366/ЕИО от 28 юни 1990 г. относно правото на пребиваване на студентите.**
- 2. Последиците на отменената Директива остават в сила до влизането в сила на директива, приета на подходящата правна основа.**
- 3. Осъжда Съвета да заплати съдебните разноски.**
- 4 Осъжда Комисията, нидерландското правителство и правителството на Обединеното кралство да заплатят направените от тях съдебни разноски.**

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 7 юли 1992 година.

Подписи